

DISKUTĒJAM PAR AKTUĀLO NOVADĀ UN VALSTĪ

Monēta — ģimenes vērtība

Šis gads aizrit Madonas simtgades zīmē. Skaistā jubileja nosvinēta, bet Madonas novada pašvaldība turpina īpaši sveikt savus novada iedzīvotājus, kuri šajā gadā arī ver nozīmīgu savas dzīves lappusi.

Madonas novadā reģistrētie jaundzimušie, kā arī jubilāri, kuri svinēs savu simto dzimšanas dienu, saņems unikālu, apsudrabotu piemiņas monētu "Dzimis Madonas simtgadē", sveicot jaunus novadniekus, kuri turpinās rakstīt Madonas stāstu nākamajā gadsimtā, un "Madonas vienaudzis", izradot cieņu cilvēkiem, kuru mūžs ritējis līdztekus pilsētas attīstībai.

Šī piemiņas monētas ideja turpina biedrības „Nigestes amatniecības nams” un tās vadītājas Ingūnas Rogas-Saulītes (attēlā) veiksmīgo iniciatīvu, kas tika īstenota Latvijas valsts simtgadē — 2018. gadā. Toreiz īpašās monētas tika dāvinātas valsts jubilejas gadā dzimušajiem bērniem — pašvaldībās, kuras iesaistījās projektā. Madonas novads bija viens no pirmajiem, kas šai iecerei atsauca, un tagad, svinot savas pilsētas nozīmīgo jubileju, šo sīrni go zestu turpina arī lokālā mērogā.

Toreiz ideja radīt monētu jaundzimušajiem tapa brīdī, kad 2017. gadā piedzima mans trešais puika. Jau uzskāto projektu, 2017. gada novembra nogalē tikāmies ar Inu Sniedzi. Inas kundze vēlējās izstāstīt, ko viņai reiz uzticējusi māte, kam to vēstījusi mātes māte. Kad latvijam dzimis bērniņš, viņam dāvājusi sudraba gabaliņu, peckāk sudraba monētu. Pirms dāvināšanas sudrabs nospodrināts balts, balts, — pastāsta Ingūna Roga-Saulīte. — Muzejā daļēji apstiprināja šīs runas patiesumu. To pilnībā apliecināja dainu zinātnāji, seno zinību kopēji. Liec. Laimiņa, baltu ziedu, Mazajā rociņā. Lai ir balta tā dzīvīte, kura būs jādzīvo. Kur zieds ir ziedojušs, šajā gadījumā — balts sudraba vērdiņš, kas kalpo par sēklu bērniņa gaišai, gaismas pilnai dzīvei. Vēlējāmies, lai katrs bērniņš līdz ar sudraba vērdiņu saņem pašas Laimas svētību.

Savukārt uz monētas, kas tiek pasniegta simtgades zīmē, attēlots Madonas simtgades oficiālais logo. Tā vizuālais risinājums sakņojas pilsētas grafiskajās vadlīnijās, kur gadskaitlis "100" organiski turpina pilsētas vārda rakstību. Papērnēt no vēstures pašu vērtīgāko, viena no Latvijas visaugstāk novietotajām pilsētām — salīdzinoši jaunā Madona — no saviem pakalpiem raugās "Ar skatu nākotnē!".

Ari Ingūna teic, ka monēta saņēmējiem rada piederības sajūtu tēvu zemei, dzimtai, saknēm.

Jau šobrīd esmu bijusi līdzās un vēl vairāk dzirdējusi par stāstiem, kur ģimeņu svētkos un īpašos brīžos — radībās, pirtīzās, krustabās — šī monēta kalpo par simbolu katrā jaunā bērniņa ienākšanai ģimenē, tā joprojām tiek izmantota. Es vēlētos, lai arī pēc 100 gadiem latvju bērni, nākot pasaulē, no dzimtas vecākā pārstāvja (vecmāmiņas, vectētiņa, krustmātes, krusttēva) saņem plaukstiņā šo monētu kā ģimenes vērtību.

AGRITA NUSBAUMA-KOVALEVSKA

MAF Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Par pielikuma "Diskutējam par aktuālo novadā un valstī" saturu atbild SIA "Laikraksts STARS". #SIF_MAF2026

Milēt un novērtēt savu Madonu

IVETA ŠMUGĀ

Madonai ir savs pilsētas šarms, sava pievilcība un savs raksturs katrā gadalaikā. Ikdienā Madona tiek raksturota kā mierīga, sakopta un ģimenēm draudzīga pilsēta ar labu sporta un kultūras dzīvi. Madona nav skaļa, trokšņaina, taču katrs, kas vēlas darbīgu, radošu, bet nesteidzīgu dzīvi, te jūtas kā zaļajā oāzē.

Uzsarunu "Stars" aicināja Madonas pilsētas pārvaldes vadītāju GUNTI KEVERI.

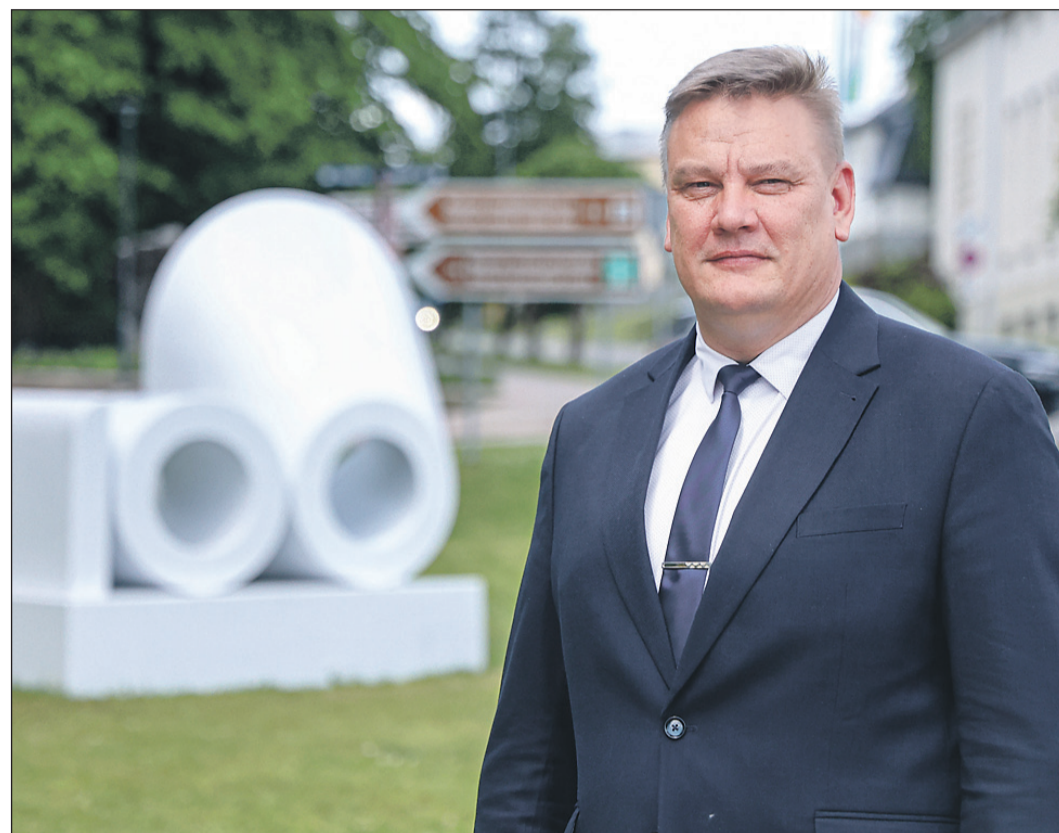
— Ar kādām acīm raugāties uz Madonu?

— Madona ir gados jauna pilsēta. Kas ir 100 gadi pilsētai? Tikai viens gadsimts. Esmu ienācis Madonā no Lubānas puses, no Degumniekiem, bet Madonu uzskatu par savām mājām. Savu pilsētu milu kā savu māju, rūpējos par to, lai pilsēta būtu skaista un sakopta. Pirms 20 gadiem uzsāku strādāt Ipašumu uzturēšanas dienestā. Šogad paiet 15 gadi, kopš esmu Madonas apvienības pārvaldes vadītājs. Madonu esmu iepazinis un zinu pilsētu pat labāk nekā savu dzimto vietu.

— Kā vērtējat Madonas attīstību paveikto?

— Uzskatu, ka šobrīd Madonā tiek īstenoti vairāki lieli projekti. Beidzot Madonā savu veidolu ir ieguvusi arī izsappotā Mīlestības grāvīņa, kura patlaban ir apmeklētākā vieta Madonā. Priekš kalniņā par konkursā "Ģimenēm draudzīgākā pašvaldība" iegūto finansējumu ir izveidots laukums, kur atpūsties ģimenēm ar bērniem. Ir iecere izveidot mazajiem bērniem velotrasī, kur mācīties braukt ar riteni. Arī pēc svētkiem nav jāapstājas, Madonas attīstībā jāiet tālāk. Pilsētai simts gadi ir visu šo gadu — no janvāra līdz decembrim, un dāvanu, ko vēltāms pilsētas attīstībai, ir daudz. Šogad būs atjaunoti bērnu darztu laukumi, paredzēts sakārtot trīs ielu posmus. Lai varētu atjaunot pilsētas stadionu, piedalījamies vienā projektā, bet tas tika noraidīts, taču varam mēģināt sakārtot to, ko varam.

Ir cilvēki, kas sūdzas, ka Madonā jau nekā nav. Taču ir ļoti daudz lietu un vietu, kas ir sakārtotas, sagaidot Madonas simtgadi. Prieks par privāto sektoru, par īpašniekiem, kas sakopj savu īpašumu. Šogad ar iniciatīvu izceļas Kalna ielas iedzīvotāji, kas gatavojas savas ielas svētkiem, izvietojot pie laternām ziedu kompozīcijas, sakārto

Guntis Keversis: — Pozitīvais dod stimulu strādāt mūsu Madonas labā.

Foto — AGRIS VECKALNIŅŠ

īpašumam piegulošo teritoriju. Arī citviet Madonā daudzi māju saimnieki paši cenšas apkārtni vienmēr uzturēt kārtībā. Beidzot arī Madonā siltina vairākas mājas, paldies iedzīvotājiem, kas saprot, ka tas ir vajadzīgs, arī pilsēta līdz ar māju renovāciju kļūs skaistāka.

— Kas rada pārdomas?

— Man kā Madonas apvienības pārvaldes vadītājam pozitīvais dod stimulu strādāt mūsu pilsētas labā. Varbūt ieguldījumu ir mazāk, nekā vēlētos. Pie labām lietām gan ātri pierod, un katrs mazākais sikums var aizņēnot labo. Esmu minējis Vinija Pūka teikto, ka ar darvas karoti var sabojāt medus podu ļoti ātri. Ir cilvēki, kas pamana katru mazāko nekārtību. Žēl, ka arī dažī jaunieši, braukājot ar skūteri pa Mīlestības grāvīņu, jau paspēja salauzt jaunās trepītes, kas izveidotas no koka. Tas ir arī kultūras trūkums, ka mētā papirus zemē, kaut tuvumā ir atkritumu tvērtnes. Pie mūzikas skolas izveidojām ietvi vietā, kur bija cilvēku iemita taciņa. Tajā pašā vietā izvietojām barjeras satiksmes drošībai, un dažiem tie pieci metri, kas jāpaeit, jau izraisa nepatiku. Jāturpina satiksmes drošības sakārtošana, pie izglītības iestādēm tas jau tiek veikts. Tāpat kā katram ir jāsakārto sava māja, savs pagals, mums visiem kopā ir jāsakārto sava pilsēta, arī ar tām budžeta iespējām, kādas ir piešķirtas.

— Kā Madonai piesaistīt vairāk jauno ģimeņu?

— Tā ir lielākā sāpe, ka mazajiem bērniem pēc izglītošanās atgriežas Madonā dzīvot, strādāt, dzīvot ģimenes, kurās dzimtu bērnu pulciņš. Mazais jaun- dzimtais skaits rada bažas, kas notiks ar mūsu bērnu darztiem, skolām. Jauniešiem priekšplānā izvirzās karjera, tad ģimenes veidošana. Madonā īpašumiem

uz Sarkaņu pagasta zemes. Kā nākamo gadu laikā varētu izplesties Madona uz tai piegulošo pagastu pusī?

— Ar laiku tā arī būs. Ja raugāmies uz Sarkaņiem, tad pilsēta ir pārņēmusi kādreizējo Sarkaņu pamatskolu, kur atrodas Madonas muzeja krātuve. Sarkaņu pagasta skolēni mācās Madonā. Lazdonā esam izveidojuši apvienības pārvaldi, arī māju apbūve satuvina Madonu un Lazdonu, daļu piegulošās teritorijas — ar Aronas pagastu. Apbūves vietu Madonā tikpat kā vairs nav.

— Kādas ir brīvā laika pavadīšanas prioritātes?

— Ietekmē situācija, ka uzņēmējdarbībā nevaram vietējiem uzņēmējiem neko solīt, jo mums iepirkumu konkursā ir jāizvēlas lētākais piedāvājums, zemākā cena. Līdz ar to daudzi Madonas uzņēmēji paliek ārpus stripas, jo uzvar citu pilsētu firmas. Tāpēc mūsu uzņēmēji nav spējīgi attīstīties, ietekmē arī inflācija. Lētākajos piedāvājumos gadās arī nopirkt nekvalitatīvas preces, kas jānomaina. Esmu ilgu laiku dzīvojis un strādājis Vācijā, redzējis, kā tur reģionā atbalsta savus uzņēmumus, savus ražotājus. Vajī primārais bija reģiona prece. Kad vēl "Madonas maiznieks" bija dzīvs, visu laiku domāju, kāpēc mēs kā pašvaldība nevaram dabūt iepirkumu, lai mūsu izglītības iestādes galda celtu Madonā cepto maizi. Protams, mazais uzņēmums nevar konkurēt ar lielajām maizes fabrikām.

— Kā novēlat Madonai un tās iedzīvotājiem 100 gadu jubileju?

— Milēt savu pilsētu, novērtēt tās skaistumu un attīstību, palikt dzīvot un strādāt Madonā, būt elastīgiem domāšanā un darbīgiem. Madonies ar savām rokām spēj paveikt tik daudz. Ir vieglāk strādāt, ja iedzīvotāji radot jaunus darbvietas. — Biržu muīža esot uzcelta

Saknes un spārni Madonas pilsētas simtgades mirkļos

INESE ELSIŅA

Šis ir īpašs gads, kad Madonā svinam pilsētas simts gadu jubileju. Kaut jaudīgākie pasākumi notika aizvadītajā nedēļas nogalē, svētkus pieminēsim un tos izjutīsim vēl visu šo gadu.

Madona šobrīd ir administratīvais centrs otram lielākajam Latvijas novadam pēc teritorijas platības. Lai atskatītos, kā Madona tapa, kāda tā bijusi un veidojusies un kāda ir šobrīd, muzeja darbinieki strādājuši pie divām jaunām grāmatām. Vienai ar senajām un šodienas fotogrāfijām atvēršanas svētkus svinējām 5. jūnijā Madonas muzeja izstāžu zālēs, otra vēl top, un tā ir vēsturiska grāmata, izceļot svarīgākos pilsētas notikumus un cilvēkus. Šo izdevumu ierādāzīmim rudens pusē.

— Runājot par Madonas simtgades gadu, gribu teikt, ka tik daudz pozitīvu emociju, laba vēlējumu, tik daudz atziņu, ar ko varam lepotos, neesmu saņēmis sen, — atzīst Madonas novada domes priekšsēdētājs Agris Lungvičs. — Uzdrīkstos apgalvot, ka Madonas vārds skan Vidzemē, skan Latvijā un, pateicoties mūsu cilvēku sasniegumiem sportā, mūzikā, mākslā, kultūrā un uzņēmējdarbībā, skan visā pasaulē. Ticu, ka tas skanēs arī turpmāk, jo būtiskais, ko ikdienā redzu, ir

Madonas evaņģēliski luteriskās draudzes mācītājs Viesturs Rikveilis uzrunā sapulcējušos Lazdonas baznīcā. No kreisās: Madonas katoļu draudzes prāvests Māris Ozoliņš un luterāņu mācītājs Valdis Strazdiņš.

mūsu cilvēku saliedētība. To izjutām svētku laikā, bet to piedzīvoju arī Lāpu gājienā ik novembrī, to izbaudām kopā ar Madonas zaļo kori, kura koncertu dzirdēsīm arī 27. jūnijā Madonas Mīlestības grāvīnā. Spēks, enerģija, kas ielikta madoniesos, ļauj darīt lielas lietas, un ticu, ka Madonas pilsēta nākamo 100 gadu laikā turpinās savu izaugsmi un attīstību.

— Jubileja ir īpašs notikums, kad ar pateicību raugāmies pagātnē, kas ir mūsu saknes, vienlaicīgi ar pašāvēību skatāmies nākotnē, kas ir mūsu spārni, — 6. jūnijā, kad Lazdonas evaņģēliski luteriskajā baznīcā rīteja ekumeniskais dievkalpojums, uzsvēra mācītājs Viesturs Rikveilis. — Madonas svētku iemesla notikums ir pilsētas tiesību piešķiršana 1926.

gadā. Pilsētas tiesību piešķiršana toreiz deva plašas iespējas attīstībai, un, atcerēsimies, ka Madona kļuva ne tikai par pilsētu, bet arī par visai plaša apriņķa centru, būtībā par Malienas centru. Tāpēc vietā ir 31. pašma vārds: "Tu neesi mani izdevis maniem ienaidniekiem, Tu manai kājai liki nostāties plašākā vietā." Šī citāte pirmā daļa vairāk attiecas uz mūsu valsts izveidošanos, kas ar Dieva žēlastību notika dažus gadus iepriekš un bija izšķiroši svarīgs priekšnosacījums reģionu attīstībai. Jaunizveidotā pilsēta kļuva par reģiona administratīvo, izglītības, kultūras un medicīniskās aprūpes centru. Tika uzceltas pilsētas domes ēkas, kultūras nams, kas toreiz saucās Aizsargu nams, slimnīca, ģimnāzija.

Pēc kara izveidots muzejs, vēlāk mūzikas skola, mākslas skola, arī ražotnes, daudzi veikali un sadzīves pakalpojumu uzņēmumi. Šobrīd noteikti jāpiemin arī lieliskā Smeceres sila sporta bāze.

Tas viss bija, ir un paliek svarīgi, taču galvenā pilsētas vērtība ir cilvēki. Tieši cilvēki veido to dzīvo organismu, kas nosaka pilsētas seju, kas dod cerību nākotnei. Cilvēki, kuri šeit dzimuši un uzauguši, un tie, kuri ir ieradusies no citām vietām. Mūsu pilsētas vēl viena būtiska iezīme ir ekumenisms, patiesa kristīgā mīlestība, kas iet pāri konfesiju robežām un kalpo kā piemērs Kristus Baznīcas vienotībai. Baznīcas, kas uzceltas Madonā un tās tiešā tuvumā vēl pirms pilsētas rašanās, draudzes, kuras šeit jau pastāvēja,

bija tās, kas deva savu ieguldījumu jaunā izveidošanā. Dieva Gars ir bijis klātesošs pilsētas vēsturē un ir klātesošs arī tagad. Spilgts piemērs tam ir ekumeniskā lūgšanu kapela pilsētas centrā, kurā katrs var ieiet jebkurā dienā, palūgties, rast mieru savā dvēselē un gatavību atkal stāties pretī ikdienas izaicinājumiem.

Pilsēta mainās, uzlabojas tās infrastruktūra, tikko atklātā pastaiga taka Mīlestības grāvīnā ir jaunākais piemērs, aug jaunā paaudze.

Lai Dievs mūs visus svētī šajā simtgadē — gan tos, kuri nes atbildību par pilsētu, gan katru tās iedzīvotāju — arī tos, kuri uz laiku ir aizbraukuši, bet kuri sirdis dzimtajai pilsētai vārdi ir dzīvs un skanīgs. Lai dzīvo Madona!

Sportiska tikšanās svētku priekšvakarā

ZANE BIKOVSKA

Gaidot pilsētas simts dzimšanas dienas svinības, Madonas Valsts ģimnāzijas sporta laukumā norisinājās draudzības futbola spēle 7x7, pulcējot novada pārstāvjus uz savstarpēju spēkošanos. Sacensības aizvadītas svētku noskaņās, akcentējot kopābūšanu, sadarbību un aktīvu dzīvesveidu, vienlaikus ieskandinot gaidāmos pilsētas jubilejas notikumus.

Šajā spēlē pirmo reizi novada vēsturē tīkās Madonas novada domes deputātu un Centrālās administrācijas komanda ar Madonas novada apvienību un pārvalžu vadītāju komandu, kurai pievienojās arī īpašumu uzturēšanas nodaļu darbinieki. Azartiskā, bet draudzīgi gaisotnē abas komandas aizvadīja divus divdesmit minūšu spāliņus, demonstrējot gan sportisku cīņassparu, gan saliedētību.

Futbolu spēlē arī dāmas.

Draudzība vienmēr uzvar — arī šajās sacensībās.

Foto — AGRIS VECKALNIŅŠ

Dzīvīga un enerģiska gaisotne valdīja vēl pirms spēles sākuma. Tribīnes pamazām pildījās ar līdzjutējiem, daļa uz spēli ieradās brunojušies ar plakātiem, uzskatāmi parādīt, par ko fano. Vairāki uzrunātie skatītāji uzteica ideju rīkot draudzības spēli, uzsvērot — ja laukumā tiktos pieredzējuši sportisti, nebūtu interesanti vērot maču — garšu futbola spēlei piešķīra tieši tas, ka sacentās savējie. Līdzjutēju skatieni bija burtiski piekalti laukumā notiekošajam. Ik pa laikam neiztika arī bez skajiem uzmundrinājuma saucieniem

un priecīgiem spiedzieniem, kad bumba ielidoja pretinieku vārtos. Abas komandas bija nodrošinājušās ar spēcīgiem un veikliem vārtsargiem — Barkavas un Ošupes pagasta pārvalžu vadītāju Aleksandru Šrubu — deputātu Andri Dombrovski — viņi parādīja izcilas prasmes. Spriedzes saglabājās līdz pat pēdējai sekunde, nelaujot noskaidrot uzvarētāju pamatlaikā. Saskaņā ar sacensību noteikumiem uzvarētāju noteikšanai tika izpildīti pēcpēdes soda sitiņi, līdz viena no komandām

izcīnīja pārsvaru. Uzvaras laurus plūca Madonas novada domes un Centrālās administrācijas komanda. Spēli noslēdzoties, savos iepazītos dalījās komandu pārstāvji — Vineta Moroza un Artūrs Čacka.

— Nebiju spēlējis futbolu kopš skolas laikiem, pagājuši divdesmit gadi. Esmu gana labā fiziskajā formā un labprāt piedalījos sacensībās. Allaž uzvertu tās nopietni — mani mit cīņasspars. Ja piedalos, eju uz uzvaru. Man patīka, — smaidot sacīja Artūrs. Ari Vineta aktīvatīti novērtēja

ļoti pozitīvi: — Šī bija iespēja tikties ar kolēģiem brīvā gaisotnē, runāt ne par darbu. Tas mūs saliedē, veidojot savstarpējas attiecības. Jauki, ka spēle notika pilsētas svētku ietvaros, to varētu turpināt arī nākamajos gados, padarot draudzības spēli par tradīciju. Ikdienā ar kolēģiem no citām pārvaldēm netiekamies, tad nu šī būtu iespēja būt kopā nepiespiestā atmosfērā. Madonas novads un pilsēta ir ļoti sportiska, prieks par katru aktivitāti. Cepums idejas autoram, kas ierosināja šādu pasākumu rīkot!